

การเคลื่อนที่แนวตรง

พื้นฐานการเคลื่อนที่แนวตรง

ตัวแปรที่สำคัญ					
ตัวแปร	การกระจัด (s)	ความเร็วต้น (u)	ความเร็วปลาย (v)	ความเร่ง (a)	เวลา (t)
หน่วย	m	m/s	m/s	m/s ²	s
อัตราเร็วคงที่ (v)		อัตราเร็วเฉลี่ย (v _{av})		ความเร็วเฉลี่ย (v̄)	
$v = \frac{s}{t}$ หรือ $s = vt$		$v_{av} = \frac{s_{ทั้งหมด}}{t_{ทั้งหมด}}$		$\bar{v} = \frac{\bar{s}}{t}$ หรือ $\bar{s} = \bar{v}t$	
ความเร่ง (a)			ความเร็วสัมพัทธ์		
$\vec{a} = \frac{\Delta \vec{v}}{t} = \frac{\vec{v} - \vec{u}}{t}$			$\vec{v}_{สัมพัทธ์} = \vec{v}_{วัตถุ} - \vec{v}_{ผู้สังเกต}$		

5 สูตรหลัก (การเคลื่อนที่แบบความเร่งคงที่)

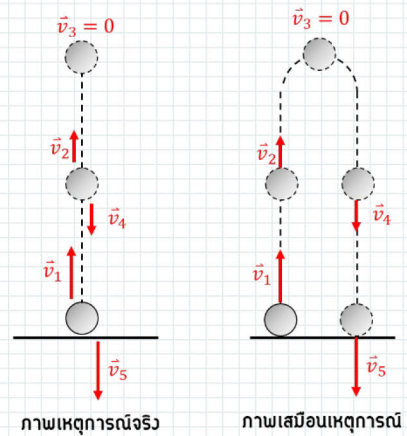
- หากโจทย์บอกว่า หยุดนิ่ง แสดงว่า ความเร็วเป็นศูนย์ (u = 0 หรือ v = 0 แล้วแต่กรณี)
- หลักการสำคัญ +++++ หากตัวแปรที่โจทย์ให้กับถาม +++++ รู้ 3 ตาม 1 +++++

สูตร	ตัวแปรที่เกี่ยวข้อง	ตัวแปรที่ไม่มี
#1 $\vec{v} = \vec{u} + \vec{a}t$		
#2 $ \vec{v} ^2 = \vec{u} ^2 + 2\vec{a} \cdot \vec{s}$		
#3 $\vec{s} = \vec{u}t + \frac{1}{2}\vec{a}t^2$		
#4 $\vec{s} = \vec{v}t - \frac{1}{2}\vec{a}t^2$		
#5 $\vec{s} = \left(\frac{\vec{u} + \vec{v}}{2}\right)t$		

การตกแบบเสรี (Free Fall)

1. หากวัตถุไม่มีความเร็วของตัวเอง (เช่น เชื้อเพลิงไอพ่น)
 การเคลื่อนที่ของวัตถุจะมีความเร็ว $\vec{a} = \vec{g}$
2. หากวัตถุเคลื่อนที่โดยมีความเร็วของตัวเอง $\vec{a} = \vec{a}_{วัตถุ}$
3. จุดสูงสุดในการโยนวัตถุจะมี $\vec{v} = \mathbf{0}$
4. ที่ระดับเดียวกันวัตถุจะมีขนาดความเร็วเท่ากันแต่ทิศตรงข้าม
5. เวลาขึ้น = เวลาลง

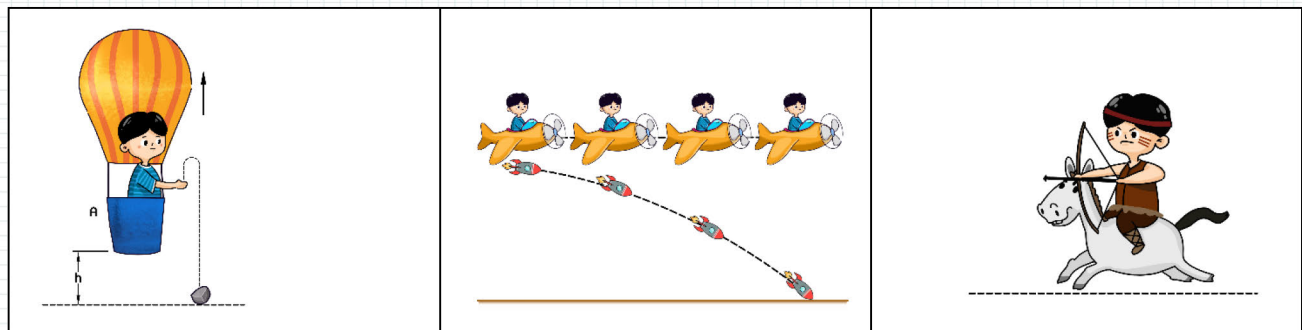

เครื่องหมาย (แนะนำให้ทิศตาม U เป็น +)

ปล่อยหรือขว้างวัตถุลง	โยนขึ้นแล้ววัตถุอยู่ระดับเดิม
โยนขึ้นแล้ววัตถุอยู่ระดับบน	โยนขึ้นแล้ววัตถุอยู่ระดับล่าง

วัตถุหลุดจากพหณะ

ขณะวัตถุหลุดจากพหณะที่เคลื่อนที่ วัตถุจะมีความเร็วที่ส่วพมาจากพหณะ

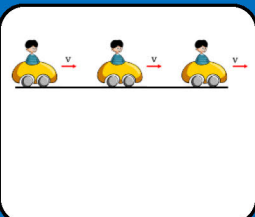
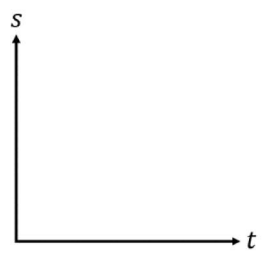
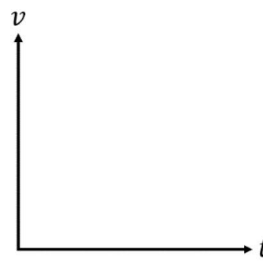
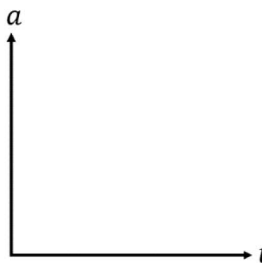
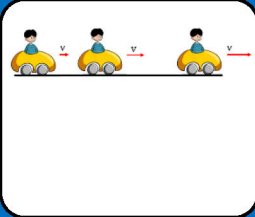
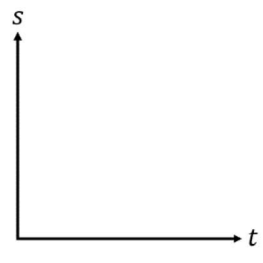
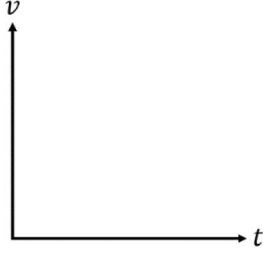
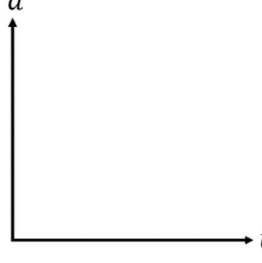
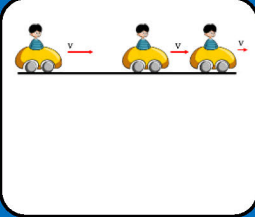
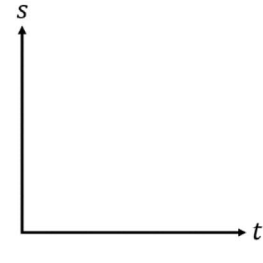
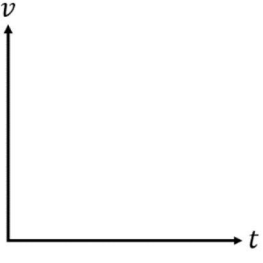
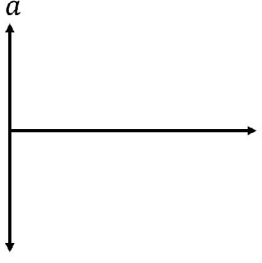
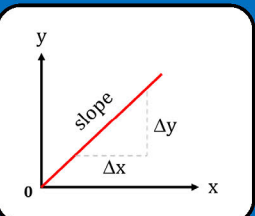
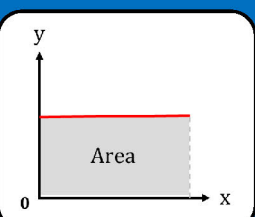
ความชัน (slope) และ กราฟในวิชาฟิสิกส์

ความชัน $m = 0$	ความชัน $m +$	ความชัน $m -$	ความชัน หาค่าไม่ได้
ความชัน $\infty - 0$	ความชัน $0 + \infty$	ความชัน $\infty + 0$	ความชัน $0 - \infty$
การแปรผัน $y \propto x$	การแปรผัน $y \propto \frac{1}{x}$	การแปรผัน $y \propto x^2$	การแปรผัน $y \propto \sqrt{x}$

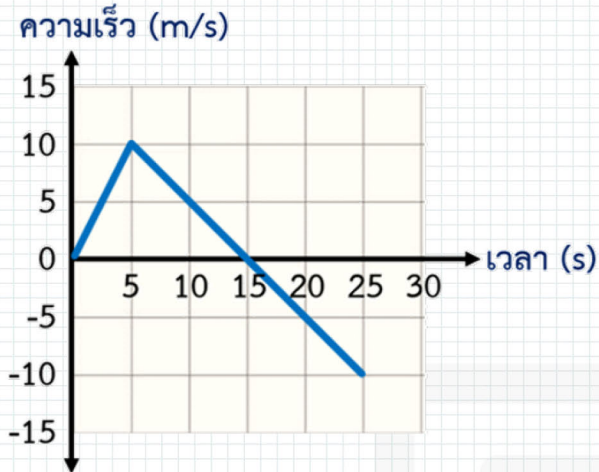
กราฟการเคลื่อนที่แนวตรง

รูปแบบ	กราฟ $s - t$	กราฟ $v - t$	กราฟ $a - t$
ความเร็วคงที่ 			
ความเร็วเพิ่มขึ้น ความเร่งคงที่ 			
ความเร็วลดลง ความหน่วงคงที่ 			
ความชัน (Slope) 	Slope ตัวแปร คือ $\frac{\Delta s}{\Delta t}$ ความเร็ว v	Slope ตัวแปร คือ $\frac{\Delta v}{\Delta t}$ ความเร่ง a	Slope ตัวแปร คือ $\frac{\Delta a}{\Delta t}$ อยู่นิยาม
พื้นที่ใต้กราฟ (Area) 	Area ตัวแปร คือ $s \times t$ อยู่นิยาม	Area ตัวแปร คือ $v \times t$ การกระจัด s	Area ตัวแปร คือ $a \times t$ การเปลี่ยนแปลงความเร็ว Δv

แนวโจทย์สอบเข้ามหาลัย : การเคลื่อนที่แนวตรง

1. วัตถุเคลื่อนที่ในแนวตรงโดยเริ่มจากหยุดนิ่ง ซึ่งความเร็ว ณ เวลาต่าง ๆ แสดงได้ด้วยกราฟ
ความเร็วเฉลี่ยของวัตถุนี้ในช่วงเวลา $t = 5\text{ s}$ ถึง $t = 25\text{ s}$ มีขนาดกี่เมตรต่อวินาที? (วิชาสามัญ 65)

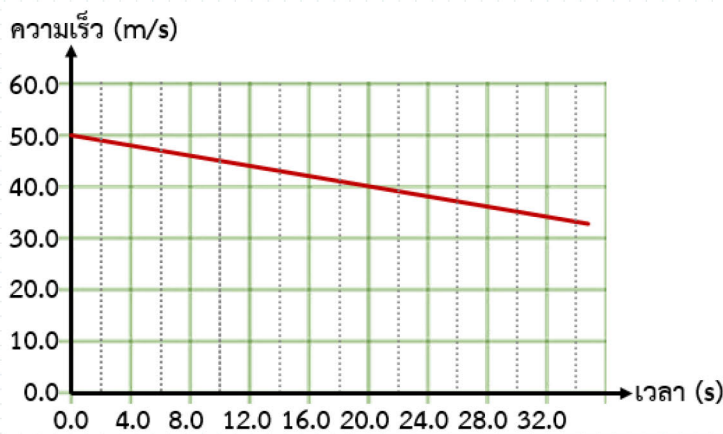

2. รถเคลื่อนที่บนถนนตรงเส้นตรงเส้นหนึ่งด้วยความเร็วคงตัว 50.0 เมตรต่อวินาที ที่เวลา $t = 0.0$ s คนขับรถเห็นป้ายแจ้งว่าข้างหน้ามีด่านตรวจวัดความเร็ว จึงเริ่มชะลอความเร็วที่เวลา $t = 4.0$ s เพื่อให้รถเคลื่อนที่ด้วยความเร่งคงตัว -0.5 เมตรต่อวินาที²

จนกระทั่งกล้องตรวจวัดความเร็วที่เวลา $t = 34.0$ s

กำหนดให้

- เส้นทางดังกล่าวจำกัดความเร็วไม่เกิน 120 กิโลเมตรต่อชั่วโมง หรือ 33.3 เมตรต่อวินาที หากความเร็วเกินกว่านี้จะถูกปรับ
  - กล้องตรวจวัดความเร็วใช้เวลาตรวจน้อยมาก ให้ถือว่าความเร็วที่วัดได้เท่ากับความเร็วขณะขับผ่าน
- พิจารณารูปกราฟระหว่างความเร็วกับเวลาต่อไปนี้

กราฟข้างต้นสอดคล้องกับการเคลื่อนที่รถหรือไม่ และคนขับจะถูกปรับหรือไม่ (วิชาสามัญ 64)

1. สอดคล้อง และ ถูกปรับ
2. สอดคล้อง และ ไม่ถูกปรับ
3. ไม่สอดคล้อง และ ถูกปรับ
4. ไม่สอดคล้อง และ ไม่ถูกปรับ
5. ไม่สอดคล้อง และ สรุปไม่ได้ เพราะไม่ทราบข้อมูลการกระจัด